

**DAVOLASH ISHI YO'NALISHI TALABALARIGA ANATOMIYA FANINI
O'QITISHNING XORIJIY TAJRIBALARI.**

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11081832>

Xolmirzayev Orifjon No'monjon o'g'li

Impuls Tibbiyot Instituti rektori

Anotatsiya

Ushbu maqola tibbiyot talabalariga anatomiyani samarali o'rgatish uchun moslashtirilgan yondashuvlar, xorijiy tajriba va texnikalar haqida qimmatli ma'lumotlarni taqdim etadi. Bu talabalar guruhi uchun anatomiya ta'limini yaxshilashda amaliy tajriba, texnologiya integratsiyasi va amaliy qo'llash muhimligini ta'kidlaydi. Umuman olganda, ushbu izohli maqola talabalarni anatomik terapiya bo'yicha o'qitishda qo'llaniladigan innovatsion tajriba va o'qitish usullarining to'liq sharhini beradi. Bu klinik talabalar va o'qituvchilarning noyob ta'lim ehtiyojlariga moslashtirilgan yondashuvlar orqali o'zlarining anatomik bilimlarini kengaytirishga intilayotgan o'qituvchilar, tadqiqotchilar va talabalar uchun qimmatli manba bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'z

davolash ishi, anatomiya, innovatsion yondashuvlar, AQSH, Yaponiya, Singapur, Kanada, Kadavrani kesish, 3D modellashtirish, klinik korrelyatsiya, Germaniya.

АННОТАЦИЯ

В этой статье представлена ценная информация об адаптированных подходах, зарубежном опыте и методах, необходимых для эффективного преподавания анатомии студентам-медикам. В нем подчеркивается важность практического опыта, интеграции технологий и практического применения в улучшении анатомического образования для этой группы студентов. В целом, в этой аннотированной статье представлен всесторонний обзор инновационных экспериментальных и обучающих методов, используемых при обучении студентов в области анатомической терапии. Он будет служить ценным ресурсом для преподавателей, исследователей и студентов, стремящихся расширить свои анатомические знания с помощью подходов, адаптированных к уникальным образовательным потребностям клинических учащихся и преподавателей.

Ключевые слова

лечебная дело, анатомия, инновационные подходы, США, Япония, Сингапур, Канада, рассечение трупов, 3D-моделирование, клиническая корреляция, Германия.

ABSTRACT

This article provides valuable information about adapted approaches, foreign experience and methods necessary for effective teaching of anatomy to medical students. It emphasizes the importance of hands-on experience, technology integration, and hands-on application in improving anatomy education for this group of students. Overall, this annotated article provides a comprehensive overview of innovative experiential and teaching methods used in the education of students in anatomical therapy. It will serve as a valuable resource for educators, researchers, and students seeking to expand their anatomical knowledge through approaches tailored to the unique educational needs of clinical students and educators.

Keywords

medical practice, anatomy, innovative approaches, USA, Japan, Singapore, Canada, dissection of corpses, 3D modeling, clinical correlation, Germany.

Tibbiyot yo'nalishining birinchi bosqich talabalariga anatomiyaning o'rgatish inson tanasining tuzilishini tushunish uchun poydevor qo'yadigan ta'limning muhim tarkibiy qismidir. Tibbiyot fakultetining birinchi kurs talabalariga anatomiyaning o'qitish bo'yicha xorijiy tajribalar ko'pincha an'anaviy usullar, innovatsion yondashuvlar va texnologiya integratsiyasini o'z ichiga oladi. Shu sababli anatomik bilimlarni har tomonlama tushunish va saqlashni ta'minlash uchun global miqyosda turli usullar va yondashuvlar qo'llaniladi. Quyida siz butun dunyo bo'ylab keng tarqalgan, amaliy qo'llangan tajribalar haqida ma'lumotga ega bo'lishingiz mumkin. Bu yerda tajribalar va o'qitishdagi usullarni solishtirish imkoniyati mavjud.

Biz bilamizki Amerika Qo'shma Shtatlari xar sohada, jumladan tibbiyot sohasida ham dunyodagi eng ilg'or mamlakatlar qatoridan joy egallaydi. U yerdagi tibbiyot ta'limi yo'nalishida tahsil oluvchi talabalar, o'quv yilining boshlang'ich bosqichlarida fiziologiya, hujayra biologiyasi va shunga o'xshash maxsus fanlar bo'yicha nazariy bilimlarga ega bo'lishadi. Shu bilan birgalikda anatomiya fanini o'rganish jarayonida ular ta'limning bir qismi sifatida murdani kesishadi. Ushbu amaliy tajriba tibbiyot tilida "Kadavrani ajratish" deb nomlanadi hamda u hozirga qadar butun dunyodagi ko'plab tibbiyot maktablarida anatomiyaning o'qitishning asosiy usuli bo'lib qolmoqda. Bu orqali ular anatomik tuzilmalarni real hayot

kontekstida kuzatish imkonini beruvchi inson jasadlarini kesish orqali amaliy mashg'ulotlarni o'rganadilar. Natijada

talablarga fanning asl mazmuni hamda anatomik tuzilmalarni bevosita o'rganish va inson anatomiyasini chuqurroq tushunish imkonini beradi.

Keyingi tajribani biz Kanada davlat ta'limi misolida ko'rib chiqadigan bo'lsak, u yerda talabalar an'anaviy ma'ruzalar va murdani kesishdan tashqari kichik guruhlarda o'quv mashg'ulotlari, anatomik tasvirlash bo'yicha seminarlar va anatomiya ko'rgazmalarida ishtirok etishlari mumkin. Ushbu interfaol yondashuv talabalarni ta'lim va fanga jalb qilishga va anatomik tushunchalarni mustahkamlashga qaratilgan. "Anatomiya namoyishlari va klinik korrelyatsiya seanslari" deb nomlanuvchi bu o'qitish usuli, talabalarga anatomiyaning bemorlarni tashxislash va davolashda amaliy ahamiyatini tushunishga yordam beradi. Ushbu yondashuv nazariy bilim va klinik qo'llash o'rtasidagi tafovutni yo'q qiladi.

Dunyoda ta'lim tizimi bo'yicha yetakchi o'rinlarda turadigan Germaniyaning ba'zi tibbiyot universitetlari anatomiyani o'qitishda tizimli yondashuvga e'tibor qaratadilar. Ular interfaol amaliy tadqiqotlar, klinik tasvirlar va anatomik modellarni o'z ichiga oladi. Ushbu yaxlit yondashuv birinchi kurs talabalariga murakkab anatomik tushunchalarni samarali tushunishga yordam beradi.

Texnika, ta'lim va ma'daniyat cho'qqisida turuvchi Yaponiyada birinchi kurs tibbiyot talabalari virtual haqiqat (VR) va 3D modellashtirish kabi ilg'or anatomik tasvirlash texnologiyalaridan foydalanishlari mumkin. Ushbu vositalar talabalarga interaktiv ta'lim tajribasini beradi va ularning anatomik tuzilmalar haqidagi tassavvurlarini oshiradi. Bu tajribani "Interaktiv 3D anatomiya dasturi" doirasida amalga oshiriladi. Bunday zamonaviy tibbiyot dasturlari va ilovalaridan foydalanish talabalarga anatomik tuzilmalarni batafsil o'rganish, modellarni aylantirish va boshqarish hamda ularning mohiyatini samarali tushunish imkonini beradi. Misol uchun: Ko'rinadigan tana, to'liq anatomiya va shunga o'xshash.

Yana bir yetakchi mamlakatlardan biri Singapurda tibbiyot yo'nalishi boshlang'ich kurs talabalari jamoaviy ta'lim faoliyati bilan shug'ullanishlari mumkin, bu esa ularda anatomiya bilan bog'liq muammolarni hal qilish uchun hamkorlikda ishlash orqali amalga oshadi. Ushbu yondashuv talabalar o'rtasida jamoaviy ishlash, muloqot qilish qobiliyatlari va tengdoshlarini o'rganishga yordam beradi. Bunday jamoa asosidagi ta'lim usullari kichik guruhlardagi mashg'ulotlarni o'z ichiga oladi, bunda o'quvchilar birgalikda anatomiya bilan bog'liq masalalarni yechishadi, amaliy ishlarni muhokama qiladilar va o'z bilimlarini hamkorlikda qo'llaydilar. Bu jamoaviy ish, muloqot qobiliyatlari va tengdoshlaridan ilm va tajriba almashinishni rivojlantiradi.

Bulardan tashqari, ko'p tarmoqli yondashuvlar integratsiyasi o'qitish usulini ham ko'p ta'lim muassasalarida qo'llash amalga qo'yilgan. Bu orqali anatomiyani fiziologiya, patologiya, jarrohlik va radiologiya kabi boshqa fanlar bilan bog'lash orqali fanlararo yondashuvlarni o'z ichiga olish talabalarga inson tanasi va uning funktsiyalari haqida yaxlit tasavvur beradi.

Ushbu xorijiy tajribalar tibbiyotning birinchi kurs talabalariga global miqyosda anatomiyani o'qitishda qo'llaniladigan turli xil yondashuvlarni ta'kidlab, amaliy tajriba, texnologiya integratsiyasi, klinik ahamiyat, fanlararo aloqalar va talabalarining anatomik bilimlarni tushunish va qo'llashni kuchaytirish uchun interfaol ta'lim usullarining muhimligini ta'kidlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. "Davidson's Principles and Practice of Medicine" by Ian D.Penman. Stuart H.Raiston. Mark W. J. Strachan. 24th Edition. 2022
2. "Clinical Emergency Medicine" by S.V. Mahadevan. Gus M. Garmel. Cambridge University Press 2005.
3. "Oxford Handbook of Clinical Medicine" by Ian.B. Wilkinson. Tim Raine. Kate Wiles. Oxford University Press 2010.